

Handlingsplan for kulturområdet 2021

Region Midtjyllands handlingsplan 2021 på kulturområdet beskriver de aktiviteter, som forventes igangsat i det kommende år inden for kulturpolitikens strategiske indsatsområder. Aktiviteterne bidrager alle til at opfylde kulturpolitikens overordnede mål.

Dato 6-01-2021

1-30-76-57-20

Stort set hele kulturlivet er påvirket og ramt af den nuværende corona-krise med nedlukning af kulturinstitutioner og dermed manglende indtjening og begrænsede muligheder for igangsættelse af nye aktiviteter.

Side 1

Dette har også betydet, at aktiviteter og indsatser i 2020 er blevet forsinket, udsat eller gennemført i et andet format end først planlagt.

Hovedparten af kulturudviklingsmidlerne i 2021 vil blive anvendt til enten større udviklingsprojekter eller mindre kulturprojekter gennem en ansøgningsrunde, der har fokus på kulturlivets udfordringer på grund af corona-situationen.

Handlingsplan 2021 beskriver for hver af de fem strategiske indsatsområder i den regionale kulturpolitik de forventede konkrete handlinger i 2021. På grund af den nuværende corona-situation og løbende udvikling kan der være behov for ændringer i løbet af året.

Regionalt kultursamarbejde

Regional Udvikling planlægger at gennemføre nedenstående handlinger, der alle bidrager til at opfylde de overordnede mål for kulturpolitikken og de beskrevne delmål for indsatsområdet.

Europæisk Kulturregion

Europæisk samarbejde

Europæisk samarbejde er fortsat et højt prioriteret område i Europæisk Kulturregion. Indsatsen omfatter i 2021 bl.a. løbende projektrådgivning og hjælp til fundraising via Genvej til Europa-programmet, et opsøgende arbejde i forhold til tiltrækning af europæiske netværks- og kulturarrangementer (som f.eks. IETM årsmøde 2023) samt løbende kommunikation om europæiske muligheder - både i forhold til økonomisk støtte, samarbejde, videndeling og netværk. I 2021 er der også fortsat afsat midler til Europæisk Kulturregions mikropulje til udvikling af europæiske projekter og samarbejder, som blev lanceret i sommeren 2020. Kulturteamet i Region Midtjylland varetager administrationen af puljen i tæt samarbejde med EU-kulturrådgiverne i Central Denmark EU Office under programmet Genvej til Europa.

Kulturforum

Kulturforum - Europæisk Kulturregions årlige begivenhed for politikere og kulturaktører er fastlagt i strategi og handlingsplan for Europæisk Kulturregion.

Kulturforum har til formål at fungere som et årligt mødested, hvor politikere i Europæisk Kulturregions partnerskab henter inspiration samt får en status på samarbejdet og eksempler på aktiviteter. I 2020 blev Kulturforum udskudt og siden aflyst, men det planlægges gennemført den 3. juni 2021 i forbindelse med den internationale konference Cultural Impact Now, der samler to europæiske kulturhusnetværk den 3.-6. juni på Maltfabrikken i Ebeltoft. Kulturforum i 2021 målrettes primært kommunernes kulturudvalg, regionsrådet samt lokalt valgte folketingspolitikere og Folketingets Kulturudvalg.

Som følge af aflysningen af Kulturforum 2020 har Europæisk Kulturregions formandskab for styregruppen tilbudt at besøge alle 19 kommuners kulturudvalg med henblik på at opretholde en tæt dialog om samarbejdet og kulturudviklingen lokalt og regionalt. Møderne forventes afholdt i løbet af året.

Kulturmødet Mors

Europæisk Kulturregion ønsker fortsat at have en markant tilstedeværelse på Kulturmødet Mors og indgå aktivt i debatterne.

I 2020 blev Kulturmødet på Mors gennemført som et digitalt møde. Det er pt. uafklaret, hvordan Kulturmødet gennemføres i 2021, men Europæisk Kulturregion og Region Midtjylland vil aktivt støtte op om begivenheden. Når tidspunkt og program foreligger vil der blive udsendt invitationer til politikere og kulturaktører i Region Midtjylland.

Vidensopbygning om musikuddannelse

Der gennemføres i 2020-21 en kortlægning på musikuddannelsesområdet i Region Midtjylland med støtte fra Europæisk Kulturregion. Formålet med kortlægningen er at få viden om og en status på musikuddannelserne i Region Midtjylland samt et billede af sammenhænge og

kontinuitet inden for det musikalske økosystem i regionen. Kortlægningen blev igangsat og betalt i 2020 med midler fra Europæisk Kulturregion. Videntcenter for Musik med VIA, som er projektholder og de andre parter bag kortlægningen afholder i foråret 2021 en konference, hvor resultaterne forventes præsenteret.

Endvidere følges der i 2021 op på Europæisk Kulturregions undersøgelse af kulturhuse i regionen fra 2020. Undersøgelsen fokuserer på, hvordan kulturhusene opererer, og hvilket aftryk de sætter på det omkringliggende samfund. Der vil bl.a. blive udviklet en række podcasts, hvor der vil blive sat fokus på kulturhusenes virke og vilkår. Emnet forventes desuden at være det ene af to overordnede tematiske spor i programmet for Kulturforum 2021.

Midtjysk Kulturakademi

Formålet med Midtjysk Kulturakademi (MKA) er at understøtte videndeling og kompetenceudvikling blandt de midtjyske kulturaktører som led i en overordnet målsætning om at skabe gode og forbedrede udviklingsvilkår for kulturlivet i regionen.

Organisering

I 2021 skal de overordnede rammer for akademiet fastlægges, herunder skal der etableres et advisory board, der har til formål at samarbejde med og bistå regionen i udviklingen af MKA. Ligeledes er det ambitionen at opsøge og indgå relevante partnerskaber som led i at udvikle og opbygge MKA og dertilhørende aktiviteter og tilbud til kulturlivet.

Bred kortlægning

I 2021 arbejdes der fokuseret med videns- og erfaringsindsamling fra feltet gennem en bred kortlægning, der skal give retning til udvikling af akademiet. Kortlægningen indeholder både et overblik over aktører og interessenter samt over behov, udfordringer og præferencer blandt de potentielle målgrupper.

Aktiviteter

Der gennemføres løbende aktiviteter i 2021 målrettet kulturaktørerne. Dels seminarer/webinarer med fokus på tematikker, der går på tværs af kulturelle genrer som fx temaet digitalisering og digital strategi. Hertil kommer en podcast serie med fokus på kulturhuse.

I 2021 vil Region Midtjylland udvikle en mere systematisk opfølgning på de projekter, der støttes under kulturpuljen. Der er et uudnyttet potentiale i at anskue projekterne som case-studiers og skabe grundlag for, at vi strategisk kan operationalisere den viden og læring, som projekterne skaber. Herunder som praksisnære cases, hvor der deles viden og erfaringer i regi af Midtjysk Kulturakademi. Vi arbejder derfor i 2021 på at optimere projektstyring og evaluering/selvevaluering af de støttede kulturprojekter og på tværs af kontorer i Regional Udvikling.

Der afsættes administrative midler på 300.000 kr. til gennemførelse af aktiviteter i 2021.

Udvikling og eksperimenter

Regional Udvikling planlægger at gennemføre nedenstående handlinger, der alle bidrager til at opfylde de overordnede mål for kulturpolitikken og de beskrevne delmål for indsatsområdet.

Kulturpuljen 2021

Erfaringer fra arbejdet med kulturpolitikken viser, at der løbende opstår nye idéer og anderledes kulturprojekter, som ikke passer ind under fastlagte strategiske rammer, og som det ikke er muligt at forudsige på forhånd.

For at skabe rum for at kulturinstitutioner og kunstnere kan udvikle nye projekter, afsættes der en pulje, hvorfra der kan søges om tilskud til udvikling og gennemførelse af projekter.

Der kan i 2021 søges om tilskud til større udviklingsprojekter med bred regional relevans gennemført i brede partnerskaber samt til mindre kulturprojekter med et maksimalt tilskud på 100.000 kr.

I 2021 prioriteres i lighed med andet halvår af 2020 særligt projekter, der kan afhjælpe de udfordringer, som corona-krisen har skabt for kulturlivet. Der prioriteres projekter, som skaber udvikling og omstilling, som eksperimenterer, og som kan skaleres og tilpasses alt efter, hvordan corona-situationen udvikler sig i 2021.

Der afsættes en økonomisk ramme på 7,5 mio. kr. til kulturudviklingsmidlerne, som kan søges via en ansøgningsrunde med ansøgningsfrist den 8. februar 2021.

Kravet til medfinansiering af kulturansøgninger reduceres ligesom i 2020 også i 2021 til 25% (normalt 50%) for at tilgodese kulturinstitutioners pressede økonomi som følge af lang tids nedlukning og restriktioner.

Kriterier for ansøgninger til kulturpuljen fremgår af afsnittet "Udmøntning af kulturpuljen".

Kultur og sundhed

Regional Udvikling planlægger at gennemføre nedenstående handlinger, der alle bidrager til at opfylde de overordnede mål for kulturpolitikken og de beskrevne delmål for indsatsområdet.

Kultursomsundhedsfremme.dk

Det digitale inspirationskatalog Kultur som Sundhedsfremme udkom i 2020 og skal opdateres i løbet af 2021. Vi vil bl.a. skabe en podcast-serie, hvor de første tre afsnit udkommer i løbet af foråret 2021.

Netværket Kulturinitiativers Sundhedsfremme

Netværket for Kultur, Beskæftigelse og Sundhed har i 2020 ændret navn til Kulturinitiativers Sundhedsfremme. Netværkets arbejde skal forsættes i 2021 og fokusere på at dele viden og opsamle nye tendenser og initiativer i bl.a. kommunerne og på Aarhus Universitet. Der er bevilget et 3-årigt tilskud til netværket i 2019 fra både kulturudviklingspuljen og sundhedsinnovationspuljen.

Kultur på Recept 2.0

De midtjyske kommuner eksperimenterer i stigende grad med at kunne tilbyde borgere kulturelle tilbud via sundheds- og jobkonsulenter i stil med det nationale satspuljeprosjekt 'Kultur på Recept', som sluttede i 2019. Det samme gjorde det succesrige projekt 'Tid til Læsning', der var et 'Kultur på Recept'-lignende koncept.

Region Midtjylland vil være med til at tage det næste skridt og videreudvikle denne type kulturelle løsninger til sundheds-, social- og beskæftigelsesområderne og til fx psykisk sårbare borgere og borgere med kroniske smerter. Region Midtjylland arbejder på en kortlægning af de midtjyske indsatser, der udkommer i 2021.

GLOBUS

Region Midtjylland er partner i et kultur- og sundhedsprojekt, der har fået midler i forprojektsstøtte fra GLOBUS under Nordisk Kulturfond i et samarbejde med bl.a. WHO og partnere i Rumænien og Belgien. Projektet skal udrulle og implementere en konkret kultur- og sundhedsløsning i Region Midtjylland og i de øvrige lande. Projektet starter i 2021.

Levende Musik i Skolen: Sammen om levende musik

Region Midtjylland samarbejder i projektet 'Sammen om levende musik' med bl.a. Aarhus Kommune. Projektet skal undersøge, hvordan man kan lave en organisation til sundhedsvæsnet og plejesektoren, der tilbyder levende musik på samme måde som organisationen "Levende musik i skolen" tilbyder musik til folkeskolen. Levende Musik i Skolen modtog 364.000 fra de regionale kulturudviklingsmidler i 2020.

Udviklingscenter for Kultur og sundhed

Et naturligt næste skridt i bestræbelserne på at udbrede brugen af kultur- og sundhedstilbud er at etablere et udviklingscenter for kultur og sundhed. I 2021 vil Region Midtjylland undersøge mulighederne for at etablere et sådan center der kan fungere som en udviklingsplatform, der kan forbinde aktørerne på kultur- og sundhedsfeltet, herunder aktører

inden for sundhedsinnovation, kulturel innovation, forretningsudvikling, patientforeninger og forskning både lokalt, nationalt og internationalt.

Kultur og landdistrikter

Regional Udvikling planlægger at gennemføre nedenstående handlinger, der alle bidrager til at opfylde de overordnede mål for kulturpolitikken og de beskrevne delmål for indsatsområdet.

Forskningsprojektet 'Kulturens betydning for bæredygtig landdistriktsudvikling'

Region Midtjylland deltager sammen med de to andre vstdanske regioner og Slots- og Kulturstyrelsen i projektet 'Kulturens betydning for bæredygtig landdistriktsudvikling', der gennemføres af Center for Landdistriktsforskning ved Syddansk Universitet.

I begyndelsen af 2021 leveres resultaterne af en kvantitativ undersøgelse af kulturudbud og kulturforbrug i regionerne. Der igangsættes herefter en kvalitativ undersøgelse med case-studier af kulturlivet i fem udvalgte lokalsamfund i regionen. Case-studierne skal bruges som udgangspunkt at udarbejde anbefalinger til, hvordan kulturlivet kan styrkes i lokalsamfund.

Det bemærkes, at forskningsprojektet i 2020 er blevet forsinket på grund af corona-krisen. Dette betyder også, at case-studierne først planlægges gennemført i anden halvdel af 2021.

Region Midtjylland deltager i projektets styregruppe og arbejdsgruppe. Projektet er finansieret via en bevilling i 2019.

Kulturhuse i landdistrikter

Den regionale undersøgelse af kulturhuse viser, at der findes et betydeligt antal kulturhuse uden for de store byer, og at disse kulturhuse har stor betydning for udvikling af kultur i landsbyer og landdistrikter.

Kulturhusene udfylder mange roller ud over at være ramme for kunst og kultur. Mange af dem fungerer også som et lokalt samlingssted og arbejder aktivt med borgerinddragelse. Kulturhusene bidrager til bl.a. sociale tiltag, byudvikling og har betydning i forhold til bosætning.

I forbindelse med annoncering efter projekter til støtte fra regionens kulturudviklingsmidler afsættes der en indikativ ramme på 500.000 kr. til konkrete udviklingsprojekter for kulturhuse i landsbyerne. Der skal som minimum være et samarbejde mellem to kulturhuse beliggende i to forskellige kommuner i hvert af projekterne.

Der kan være tale om projekter, hvor:

- kulturhuse udvikler nye kulturelle tilbud (for dem) og herunder støtter faglige fællesskaber.
- der arbejdes med tilbud til børn eller unge. Her skal kulturhusene bidrage med nye tilbud til disse målgrupper uden for de traditionelle tilbud fra fx kultur- og musikskoler.
- der arbejdes med kulturtilbud gennem inddragelse af frivillige og borgere.
- der udvikles nye tilbud sammen med egnsteatre, lokale kulturaktører m.m.

Ud over muligheden for støtte til konkrete projekter via kulturudviklingsmidlerne afsættes der en ramme fra de administrative midler på 200.000 kr. til at bl.a. understøtte netværk

mellem kulturhuse i landdistrikter og evt. gennemføre konkrete udviklingsaktiviteter i regi af Midtjysk Kulturakademi.

Undersøgelse af behovet for samarbejde og netværk mellem kulturaktører i landdistrikter

Kulturaktører i landdistrikter er ofte enkeltpersoner eller mindre institutioner, der i begrænset omfang samarbejder og deltager i netværk med andre. Der er derfor brug for at få undersøgt behovet for samarbejde og netværk samt under hvilke former, dette kan foregå. Der kan både være tale om tværkommunale, regionale, nationale og EU-samarbejder og -netværk.

Mange kulturaktører efterspørger viden og erfaringer fra andre aktører og projekter samt kompetencer til at videreudvikle egne aktiviteter. Der findes pt. ingen undersøgelser af det konkrete behov og ønsker til samarbejde samt hvordan et samarbejde kan etableres. Øget samarbejde, erfaringsudveksling og netværk vil kunne bidrage til at udvide, udvikle og kvalificere kulturtilbuddene i landdistrikterne samt at skabe bæredygtig og varig udvikling.

Region Midtjylland undersøger i samarbejde med kommunerne i 2021 behovet for samarbejde og netværk. Der afsættes 100.000 kr. til undersøgelsen.

Børne- og ungekultur

Regional Udvikling planlægger at gennemføre nedenstående handlinger, der alle bidrager til at opfylde de overordnede mål for kulturpolitikken og de beskrevne delmål for indsatsområdet.

Videnopsamling og undersøgelse af udviklingsvilkår

Opgaven i 2021 er bl.a. at få defineret den regionale rolle på området mere præcist, og klarlagt hvordan der regionalt kan arbejdes med børn- og ungekultur. Der er en betydelig forskel i udfordringerne for henholdsvis børn og unge, og der bør arbejdes med separate indsatser i forhold til de to målgrupper.

I 1. halvår 2021 planlægger kulturteamet at få gennemført en første beskrivelse af regionale opgaver og roller inden for henholdsvis børnekultur og ungekultur.

Det er forventningen, at der er behov for yderligere afdækning af udviklingsbehov og udfordringer inden for børne- og unge-området. Der er bl.a. behov for f.eks. gennem en dialog med børn- og ungemiljøer at få afklaret, hvilke initiativer der i størst grad understøtter udvikling af regionale kulturtilbud til henholdsvis børn og unge. Der planlægges derfor i 2. halvår 2021 gennemført en mindre analyse/kortlægning af udviklingsbehov og udfordringer samt opsamling af viden og læring fra større projekter gennemført i regionalt regi i de seneste år i samarbejde med centrale parter og netværk.

Analysen/kortlægningen skal være med til at danne et solidt grundlag for indsatsen på området i de kommende år. Der afsættes 100.000 kr. fra de strategiske udviklingsmidler til analysen/kortlægningen i 2021.

Udmøntning af kulturudviklingsmidlerne i 2021

Kulturudviklingsmidlerne udmøntes i 2021 ud fra erfaringerne fra 2020, således at der fortsat er et fokus på kulturområdets corona-udfordringer. Samtidig skal midlerne anvendes til udvikling af kulturprojekter inden for de fem strategiske indsatsområder, der fremgår af regionens kulturpolitik fra juni 2020.

Kulturudviklingsmidlerne i 2021 prioriteres anvendt til følgende tre områder i 2021:

Kulturudviklingsmidlerne målrettes i 2021 særligt mod udviklingsprojekter, der adresserer udfordringer skabt og intensiveret af corona-krisen. Der prioriteres projekter, som skaber udvikling og omstilling, som eksperimenterer, og som kan skaleres og tilpasses alt efter, hvordan corona-situationen udvikler sig i 2021.

Større udviklingsprojekter

Der ydes i lighed med tidligere støtte til større udviklingsprojekter med bred regional relevans, som gennemføres i brede partnerskaber. Kriterierne er uændrede fra tidligere, men der vægtes særligt projekter, der afhjælper corona-udfordringer og projekter, der understøtter inddragelse af vækstlaget (ved vækstlaget forstås her mindre kulturaktører med mindre og mere lokale netværk).

Mindre kulturprojekter

Som noget nyt afsættes der en ramme på ca. 2 mio. kr. til mindre projekter, der har til formål:

- at understøtte udvikling og omstilling i et kulturliv præget af corona-udfordringer
- at understøtte en geografisk spredning
- at tilgodese mindre kulturaktører fx inden for vækstlaget

Strategiske projekter

Der reserveres en ramme på 1,1 mio. kr. til igangsættelse af konkrete projekter, der understøtter de fem strategiske indsatsområder i Region Midtjyllands kulturpolitik. De fem områder er:

- Regionalt samarbejde
- Udvikling og eksperimenter
- Kultur og sundhed
- Kultur og landdistrikter
- Børne- og ungekultur

Udmøntning af kulturudviklingsmidlerne til de større udviklingsprojekter og mindre kulturprojekter sker gennem en ansøgningsrunde med frist den 8. februar 2021. Der er samlet afsat 7,5 mio. kr. til de to områder. Udvalget for Regional Udvikling foretager en indledende prioritering og udvælgelse af projekterne inden Regionsrådet prioriterer og behandler indstillingerne på regionsrådsmødet i maj 2021.

Kulturpuljens midler planlægges anvendt efter nedenstående indikativ ramme:

Tabel 1. Kulturudviklingsmidler 2021	
1.000 kr.	2020
<i>Budget</i>	
Kulturpulje – ansøgninger	7.500
Den Jyske Kunstfond *)	500
Europæisk Kulturregion	1.300
Kultur- og eventpulje	2.040
De fem strategiske indsatsområder	
- Regionalt kultursamarbejde	400
- Udvikling og eksperimenter **)	
- Kultur og sundhed	300
- Kultur og landdistrikter	300
- Børne- og ungekultur	100
Administrativ pulje	305
Budget i alt	12.745
<i>Finansiering</i>	
Kulturudviklingsmidler	-12.745
Finansiering i alt	-12.745
Total	0

*) Afventer behandling i regionsrådet i marts 2021

**) En væsentlig del via kulturpuljeansøgninger

Anvendelsen af midler inden for de fem strategiske indsatsområder er nærmere beskrevet under de enkelte områder i handlingsplanen.

Kriterier for anvendelse af midler til større udviklingsprojekter:

Ansøgningerne vurderes efter nedenstående kriterier. Der bliver lagt vægt på større udviklingsprojekter, der gennemføres i partnerskaber, med projektaktiviteter bredt i regionen, og hvorfra der kan opnås ny læring med bred relevans for både regionens borgere og kulturliv:

- **Innovation og udvikling**
Projektet skal skabe ny udvikling, nye produkter, nye arbejdsformer – gerne i et samarbejde med aktører fra andre kulturområder eller andre samfundsområder. Projektet bør medvirke til skabelse af innovative udviklingsmiljøer. Der lægges også vægt på projektets originalitet.
- **Partnerskaber og netværk**
Projektet bør udvikles i et partnerskab eller netværk på tværs af geografi, som medvirker til en bred regional forankring eller styrker samspillet mellem kulturlivet og andre vigtige samfundsområder. Partnerskaber og netværk kan være på lokalt, regionalt, nationalt eller internationalt niveau. Kriteriet har fokus på projekters regionale betydning og relevans.
- **Læring, viden og "varig" udvikling**
Projektet bør skabe ny læring og viden, der stilles til rådighed for andre interessenter. Projektet bør desuden have varige effekter, der rækker ud over projektperioden.
- **Projektets relevans**
Hvem er projektet rettet mod, og hvem får gavn af projektet? Hvorfor er projektet relevant for regionens borgere og kulturliv?
- **Projektets organisering**
Projektets organisatoriske styrke og forankring. Der lægges vægt på, at der indgår

samarbejdspartnere ud over ansøger som er centrale for at udvikle, producere og/eller gennemføre projektet.

Kriterier for udvælgelse af mindre kulturprojekter, der kan modtage støtte:

Der bliver lagt vægt på projekter som:

- Understøtter udvikling, omstilling og eksperimenter i et kulturliv præget af Covid-19 udfordringer.
- Tilgodeser mindre kulturaktører fx inden for vækstlaget.

Derudover er det et krav, at projektet omfatter deltagelse af minimum to kulturelle aktører på tværs af to kommuner. Dvs. at ansøger skal samarbejde med minimum én kulturaktør i en anden kommune.